

น้ำมา

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๒๐ พ.ย. ๒๕๖๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรม ธรรมะเป็นสังฆธรรมที่เราแสวงหานั้น เราแสวงหาเพื่อหัวใจดวงนี้ หัวใจดวงนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะได้มาเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราได้มาบวชเป็นพระเณร เป็นพระภิกษุ เป็นนักรบ ถ้าเป็นนักรบ นักรบก็รบกับกิเลสต้นหาความทะยานอยาก

คนเราเกิดมามีกายกับใจๆ เวลาเรื่องของร่างกายมันต้องอาศัยปัจจัย ๔ เพื่อดำรงชีวิต การแสวงหาปัจจัย ๔ เพื่อดำรงชีวิตเป็นเรื่องความทุกข์ความยากมากของทางโลกเขา

เรามาบวชเป็นพระเณร ใจ ด้วยอำนาจวาสนาบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัจจัย ๔ ปัจจัย ๔ เลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง เราบิณฑบาตเลี้ยงชีพของเรา เราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติของเรา ถ้าเราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติของเรา เราจะเป็นนักรบรบกับกิเลสเป็นนามธรรม

แต่ทางโลกเขา เขาเป็นวัตถุ เขาแสวงหาใจ ถ้าเป็นทางโลกเป็นโลก โลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ ลาภสักการะเขาแสวงหานั้น นั่นมันก็เป็นเรื่องทางโลก เป็นหัวโขน

มาบวชเป็นพระเณร ใจ ถ้าจะเป็นนักรบๆ บวชเป็นพระแล้ว ถ้าบวชเป็นพระจะเรียนปริยัติหรือจะออกภาคปฏิบัติ ถ้าเรียนปริยัติ เรียนปริยัติมาเพื่อการปกครอง เพื่อการแสวงหาลาภสักการะ นี้หัวโขน

บวชเป็นพระเณร ถ้าจะเป็นนักรบๆ จะรบกับอะไร รบกับกิเลสต้นหาความทะยานอยาก

กิเลสเป็นนามธรรม กิเลสเป็นนามธรรมอยู่ที่ไหน มันอยู่ที่ความนึกคิดใช้ใหม่ มันอยู่ที่การสร้างภาพใช้ใหม่ มันอยู่ที่ความเห็นของเราใช้ใหม่ นี่มันเป็นเรื่องโลกทั้งนั้นนะ

โลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ

ที่เขาแสวงหา นั่นก็เป็นนามธรรม แต่นามธรรมขึ้นมาแล้วเขาตั้งให้เป็นยศถาบรรดาศักดิ์ ขึ้นมาให้มันเป็นรูปธรรมที่จับต้องได้ แหม! มันใหญ่โตนัก บวชเป็นพระๆ ฝ่ายปกครองๆ ถ้ามันได้มาได้ยศถาบรรดาศักดิ์มาได้พึดแหลมๆ ใจ

พึด ถ้าเป็นโบราณนะ เขาเรียกพึดไบताल ไบतालมันเกิดจากต้นตาลไง ต้นตาลเวลามันแห้ง มันตกมา มันเป็นไบताल ไบतालเขาเอามาทำเป็นพึดไบताल ใครๆ ก็ทำได้ เด็กๆ มันเล่นสนุกสนานกันนะ มันเล่นกันนะ มันล้อเลียนด้วย

แต่บวชเป็นพระเป็นนักรบ ได้สิ่งนั้นมา มันเป็นสมมุติไง สมมุติทางโลก เป็นยศถาบรรดาศักดิ์นะ ถ้าเป็นทางโลกที่เขาแสวงหากัน เขาแสวงหา เขาต้องมีการทุจริต มีการติดสินบน มีการอะไรเพื่อได้มาใจ

แต่ถ้าเป็นธรรมๆ นะ เขาให้มา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป เอตทัคคะ ๘๐ องค์ ท่านให้ ท่านให้ด้วยข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริง หมายความว่า คนที่สร้างอำนาจวาสนามาใจ ดูสิ พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะเป็นเอตทัคคะ เป็นเสนาบดีแห่งธรรม เป็นผู้มึปัญญา เรื่องปัญญา ผู้มีฤทธิ์ นั้นนะเป็นเพราะอำนาจวาสนาของเขา ก็เป็นข้อเท็จจริงของเขา ข้อเท็จจริงของเขานะใครจะรู้ได้ มีรู้ได้ก็องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น

ฉะนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงให้เป็นความถนัด เป็นเอตทัคคะ นั้นเขาให้เป็นข้อเท็จจริงใจ ถ้าข้อเท็จจริงในทางพระพุทธศาสนา ในปัจจุบันนี้เราก็อเอาสิ่งนั้นนะมาเป็นแบบอย่างมาเป็นแบบอย่างแล้วเราก็อสร้างรูปแบบขึ้นมาเป็นสมมุติ สมมุติขึ้นมา

สมมุติตามความเป็นจริง เห็นไหม สมมุติทางโลก ดูสิ ข้าราชการเวลาไต่เต้าขึ้นมา มียศถาบรรดาศักดิ์ขึ้นมาอะ โอ้โฮ! มันโอ้อ่านะ เวลาเกษียณแล้วจบเลย

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ได้มา เวลามันเป็นโอกาสไง ถ้าเรามีอำนาจวาสนานะ น้ำมา ปลาकिनมด เวลามีสวรรคตมีความเชื่อ น้ำมันมา ดูลิ เวลามันภัยแล้งแห้งแล้ง คนจะทุกข์จะยากไม่มีอยู่มีกิน เวลา มีฝนตก มีความชุ่มฉ่ำมา มีน้ำมา มีความสดชื่น มีความสดชื่น มีความอิมเอม มีความปิติยินดี ขวนขวายกันเพื่อจะสร้างเกษตรกรรม เพื่อจะหาอาหาร เพื่อจะดำรงชีวิตไป นี่เวลาน้ำมา

ศรัทธามันมา มีศรัทธา นะ ไอ้โฮ! เห็นอะไรได้ทั้งนั้นนะ เห็นช้างเหมือนมดเลยละ ตัวนิดเดียว ใจมันสู้ เวลาน้ำมา ศรัทธาความเชื่อ เห็นใหม่ เพราะศรัทธา มีศรัทธาขึ้นมา ไทยทาน ศรัทธาไทย ทำ ศรัทธาไทยให้ตกลงเป็นอาบัติเลยละ เพราะอะไร

พระพุทธรูปศาสนาใด พระพุทธรูปศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พังธรรมๆ พังธรรมะ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าศึกษาค้นคว้ามา อาสวัชย ญาณทำลายอวิชชาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาแสดงธรรมจักๆ เทวดา อินทร์ พรหม อนุโมทนา สาธุๆ ทุกคนแสวงหา ทุกคนรอเวลาไป

สิ่งที่ปัญจวัคคีย์ๆ พรหมณ์ทั้ง ๖ อุปัฏฐากขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๖ ปี เวลา พรหมณ์ สิ่งที่ทะนุถนอมขึ้นมาเพื่อจะเอาคุณธรรมอันนี้ไป เวลาเห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้าไปฉันอาหารนางสุชาดา ทิ้งไปเลยนะ “มักมากทางโลก สิ่งที่ทูกกริยา ทรมานกิเลสขนาดนั้นยัง ทำไม่ได้” เวลาไปฉันอาหารนางสุชาดาไป ทิ้งไปเลย “หมดโอกาสแล้ว หมดความหวังความปรารถนา”

เวลาเจ้าชายสิทธัตถะเวลาทำทูกกริยา มันเป็นเรื่องการทรมานกาย ถ้ามันพิจารณาแล้วมัน ไม่ใช่ทางของตนไป เราจะฟื้นฟูร่างกาย ไปฉันอาหารของนางสุชาดา

“ตั้งแต่คืนนี้ ถ้านั่งแล้วถ้าไม่สำเร็จจะนั่งตายไปเลย”

ปฐมยาม มัชฌิมยาม ปัจฉิมยาม จตุปบาทญาณ อาสวัชยญาณ เวลามันเป็นสัจจะเป็น ความจริงขึ้นมาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป สัจธรรมอันนั้นมันยิ่งใหญ่แน่ ถ้ามันยิ่งใหญ่แน่ มันอาศัยอะไร

สิ่งที่ว่า เวลาน้ำมาปลาकिनมด เวลามีศรัทธามีความเชื่อมั่นทุ่มเท ทุ่มเทเต็มที่ เห็น
มัจฉาปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา ทิ้งไปเลยไง มันไม่ใช่ทางๆ ถ้าไม่ใช่ทาง แล้วทาง
ไหนมันเป็นทางละ ทางไหน จะรอकिनมดใช้ไหม รอจบเหยื่อสิ

เวลาน้ำมันมา มีศรัทธามา มันก็มีคนหลังไหลมาทั้งนั้นนะ แล้วอะไรเป็นธรรมละ สิ่งที่จะเป็น
ธรรมมันอยู่ไหน ความเป็นจริงเป็นจั่งมันอยู่ไหน มันอยู่ที่เวลาเห่อเหิมทะเยอทะยานกันอย่างนั้นใช่
ไหม มันอยู่ที่ความเห็นของสังคมทางโลกใช่ไหม

“พวกเรา”

พวกใคร พวกกิเลสสิ

ถ้ามันเป็นจริงเป็นจั่งขึ้นมานะ มันเป็นจริงเป็นจั่ง มันเป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันติภูมิโก มันเป็นเรื่อง
ที่ไม่ตกเป็นทางสองส่วน มันเป็นเรื่องที่ว่าหลอกหลวงเราไม่ได้ เรามีหลักมีเกณฑ์แค่ไหน เรามีความ
มุ่งมั่นแค่ไหน เรามีอำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหน

เวลาในวงกรรมฐานไง เวลาครูบาอาจารย์ เวลาหลวงตาพระมหาบัวขึ้นไปหาหลวงปู่มันไง
“เราก็มืดของเรา” ของเราขึ้นมา เวลาไปปรึกษาองค์หลวงปู่มันไง หัวแตกทุกที

ของเราๆ ของเราของทีปฏิฐิมานะไง ของความเห็นของเรานี่ไง

นี่ไง น้ำมาไง น้ำมา แหม! มีความฮึกเหิม มีความอาภัพ

แล้วมันเป็นอะไรละ มันเป็นข้อเท็จจริงอยู่ตรงไหน

ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริงขึ้นมามันเหนือโลก เวลาปุ่กูชน กัลยาณชนไง ปุ่กูชนคนหนา
คนหนาทำความสงบของตนได้ยาก แล้วถ้ามันทำความสงบของตนได้ยาก เวลามันไป มันออกไป
เพราะอะไร

อจินไตย ๔ เป็นฉาน ถ้าเป็นอจินไตยเลยนะ มันกว้างมันขวางแค่ไหน แล้วถ้าเอาข้อเท็จจริง
ปาราชิก ๔ ตั้งแต่ฉานโลกก็ขึ้นไป ฉาน ฉานสมาบัติ อวดอุตริมนุสธรรม แล้วถ้าเป็นอจินไตย

อจินไตยไม่มีขอบเขต ว่างๆ ว่างๆ แล้วแต่ความพอใจของตน แล้วแต่จินตนาการของตน แล้วแต่ความคิดของตน แล้วแต่กลุ่มก้อนของตน แล้วแต่ใครชักนำไป

มันอยู่ที่ว่าสนาจริงๆ นะ วาสนามันอ่อนแอ มันเหลวไหล มันก็ไปหมดละ แล้วถ้ามันไปหมดไปอย่างไร ก็นำมาไง มันเอ่อเจ็งนองไปหมดนะ มันท่วมท้นไปหมดเลย แล้วอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน อะไรเป็นข้อเท็จจริง สิ่งใดที่เป็นความจริง

มันถึงสัมมาสมาธิไง สัมมาสมาธิคือจิตมันตั้งมั่น เฮ้ย! มันเป็นจริงหรือ มันใช้อย่างนั้นจริงๆ หรือ ถ้ามันใช้อย่างนั้นจริงๆ ทำไมมันไม่อยู่กับเรา แล้วมันอยู่กับเราอยู่อย่างไร

คนเราเกิดมามีกายกับใจนะ นี่มีอำนาจวาสนาหรือไม่มีอำนาจวาสนา ไม่มีอำนาจวาสนา มันก็ไหลไปตามโลกนั้นแหละ แล้วพอไปตามโลกไปเป็นกลุ่มเป็นก้อนขึ้นไปนะ มันเป็นความเหลวไหลทั้งนั้นนะ

ในสังคมทุกสังคมมีทั้งคนดีและคนชั่ว มีศรัทธา ศรัทธาที่ไปหาหลวงตาพระมหาบัวไป อ่านประวัติหลวงปู่มั่นนะ โอ้โฮ! ศรัทธามาก ชื่นชมในสายหลวงปู่มั่นมาก ไปกราบท่านไป

ท่านพูดเอง “เรามั่นใจว่า ในลูกศิษย์หลวงปู่มั่นมีทั้งดีและชั่ว มีทั้งถูกและผิด”

แต่ส่วนใหญ่อยู่แล้วผิด ถูก ถ้าถูกมันเป็นกรรมไง ถ้าถูกมันเป็นกรรมนะ มันเคารพมันบูชา มันทะนุถนอมมัน

เราอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะ อยู่กับหลวงตาเวลาท่านพูด ท่านพูดถึงหลวงปู่มั่น เทิดไว้บนศีรษะ ไม่มีใครเคยเห็นคุณงามความดีและความเที่ยงธรรมอย่างนี้ เทียงธรรมขนาดที่ว่าแม้แต่ตัวเองยังอยู่ต่ำกว่าเหตุและผลเลย เหตุผลเป็นกรรม เหตุและผล ความถูกต้องชอบธรรมเป็นกรรม แม้แต่ตัวเราผิดต้องเป็นผิด จะอยู่อย่างอย่างนั้นไม่ได้ นี่ถ้ามันเป็นกรรมไง ถ้ามันเป็นกรรม มันยกย่องมันสรรเสริญ มันเคารพมันบูชาของมัน

“ให้พวกเดียรถีย์นิครนถ์มันไปขายกิน “ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นๆ”

หลวงตาพระมหาบัวท่านพูดไป เรามั่นใจว่า “ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นมีทั้งถูกและผิด ดีและชั่ว”

ดีก็มี แต่สังคมทุกสังคมมีคนดีและคนชั่ว แล้วดูดีหรือชั่วใครมากกว่ากัน แล้วชั่ว ชั่วแค่ไหน ชั่วมันหน้าด้าน สีข้างเขาดู ไม่มีเหตุมีผลใดๆ ทั้งสิ้น อ่างแบบด้านๆ อ่างแบบหน้าด้านๆ อ่างไปอย่าง อย่างนั้นนะ ไม่มีข้อเท็จจริง ไม่มีความละเอียด

แต่ถ้าเป็นคุณงามความดีนะ ผิวมันบาง ไม่กล้า เพราะอะไร ผังดินไว้ใจ ดีและชั่วอยู่ที่ใจนั้น

เทวทัตๆ ถึงเวลาเกิดเป็นลูกผู้น้อง พระเจ้าสุทโธทนะกับพระเจ้าสุปปพุทธะเป็นพี่น้องกัน ลูกพี่ลูกน้อง เวลาเกิด มาเกิดเป็นพี่เป็นน้องกัน เวลาบวชเป็นพระเป็นอาจารย์กับลูกศิษย์ เทวทัตก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเหมือนกัน ถึงเวลาแล้วมาเกิดร่วมกัน แล้วสิ่งที่เกิดขึ้นใน พระพุทธศาสนาเทวทัตทำขนาดไหน จ้างคนมาฆ่า จ้างคนมาฆ่า คนฆ่าไม่ได้ ฆ่าเสียเอง ผลักหินใส่ เลย

แต่มันด้วยอำนาจวาสนาบารมีมันเป็นไปไม่ได้ จะทำสิ่งที่ตัวเองปรารถนาแล้วให้ได้ตั้งใจ ของตัว นั้นเป็นอารมณ์ความรู้สึก เป็นความนึกคิด เป็นทิวฐิมานะ แต่คุณธรรม คุณธรรมขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขนาดไหน มันก็เข้าไปกระเทือนอันนั้นไม่ได้

แต่ด้วยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเมตตาณะ เขาลงทุนลงแรงขนาดนั้น ท่านถึงได้ยื่น ฝ่าเท้าไปทำให้ห่อพระโลหิต คือเลือดข้าท่านนั่นเอง ยื่นเท้าไปให้ ให้เทวทัตได้สนใจ ให้เทวทัต อุตส่าห์ทุ่มเทขนาดนี้แล้วให้เขาได้สักหน่อยหนึ่ง เมตตา ยื่นเท้าไปให้ เศษหินกระเด็นมาโดน มัน เป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ด้วยอะไร ด้วยคุณธรรมไง ด้วยสัจจะด้วยความจริงใจ

เวลาครูบาอาจารย์ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเรา นะ อยู่ในป่าอยู่ในเขา เทวดา อินทร์ พรหมคุ้มครอง

หลวงปู่ชอบ เวลาจะย้ายที่ไปไหน เทวดามาในนิมิตเลย “ท่านกรุณาอยู่ที่นี้ได้ไหม เวลาท่าน อยู่ที่นี่มันร่มเย็นเป็นสุขไปหมด เวลาสวดมนต์ อู้ฮู้! มันกังวานไปทั่ว” นี่หลวงปู่ชอบเล่าให้หลวงตา ฟัง หลวงตามาพูดให้ฟังประจำ

เทวดา อินทร์ พรหม เขามาคุ้มครอง เขามาอาศัยความร่มเย็นเป็นสุข ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริง มันเคารพมันบูชาอย่างอย่างนั้นนะ นี่พูดถึงสิ่งที่โลกมองไม่เห็นนะ โลกมองไม่เห็นแต่ท่านเห็นนะ แล้วเห็น จะพูดไม่พูด จะเก็บไว้ที่ไหน เก็บไว้ในใจ ถ้ามันเป็นความถูกต้องชอบธรรม ถ้ามันเป็นจริง นี่สิ่งที่เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นที่ดี ที่สมจริง ที่มันเหตุมีผล เป็นสัจจะเป็นความจริง แล้วมันได้มาจากไหนละ มันได้มาจากมีหิริมีโอตตปปะ มีคุณธรรม

ไอ้พวกหน้าด้าน สีข้างเข้าถู่ไปนั้นนะ “ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นๆ” ไม่รู้ว่ามันไหน มันที่ไหน เวลาเข้าไปในเทศบาล ๑ เทศบาล ๒ มันอย่างอย่างนั้นหรือ เวลาประชาชนขึ้นมา เบียดเบียน บีบบี้สีไฟ ทำให้กระทบกระเทือน เป็นอย่างนั้นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นหรือ หลวงปู่มั่นให้ทำอย่างนั้นหรือ

ไม่มีฯ ไม่กวนบ้านกวนเมือง ไม่ทำให้เดือดร้อน

ก็เราบวช เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมากับพระพุทธศาสนาไง นี่ไง จะเป็นนักรบไป เราจะรบกับกิเลสของเราไง กิเลสในใจต้องเดือดร้อนสิ

ไอ้นี้มันไม่ใช่ กิเลสเร็นเริง ชาวบ้านเดือดร้อนนะ

แต่ถ้าเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นนะ ชาวบ้านเร็นเริง กิเลสเราเดือดร้อน กิเลสในใจเราต้องเดือดร้อน ไม่ใช่ชาวบ้านเดือดร้อน

ชาวบ้านชาวเมืองเดือดร้อนกันไปหมด วุ่นวายกันไปหมดกับไอ้พวกหน้าด้าน

แต่ถ้าเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น ชาวบ้านก็ร่มเย็นเป็นสุข ได้รับความร่มเย็นเป็นสุข พยายามจะอุปถัมภ์อุปฐาก ไม่ต้อง ทำให้สมควร ให้พอดี อย่าเข้ามาวุ่นวาย เพราะความวุ่นวายไม่เป็นสัปปายะ

ถ้าหัวใจมันสงบสัจด์ ข้างนอกมันจะมีอะไร ข้างนอกมันแค่อาศัยปัจจัย ๔ ที่อยู่ของสมณะไง สมณะควรอยู่ที่ไหน โคนไม้ เรือนว่าง ถ้าผา มันมีอะไรยิ่งใหญ่ไปกว่านั้น หัวใจของคนที่มีธรรมต่างหากมันยิ่งใหญ่ มันยิ่งใหญ่เพราะมันมีความปกติสุขใจ เพราะมันมีความปกติสุข หัวใจมันก็ปกติสุข มันก็ร่มเย็นเป็นสุขไง

ไฉนนี่ว่าไฉ้พวกหน้าด้านใจ ไฉ้! มันต้องเชิดชูบูชาพระพุทธรูปศาสนา ต้องมโหฬาร ต้องให้
เดือดร้อน ต้องไปกว้านเอาทรัพย์สินมาทั้งหมด

มันไม่เป็นธรรม พระพุทธรูปศาสนาไม่เป็นอย่างอย่างนั้นนะ

พระพุทธรูปศาสนา นี่ใจ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ถ้าหัวใจมันตื่น มันเบิกบานของมันขึ้นมา
มันจะเป็นธรรมขึ้นมาใจ

น้ำมา ปลากินนมด ไฉ้นี้พอน้ำมา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมท่านสร้าง
เรือนสร้างแพให้คนได้หลบน้ำ ให้คนได้พึ่งพาอาศัย ได้พักพิง

จิตใจของคนที่มีมันทุกข์มันยากมา จิตใจของคนที่มีมันโดนบีบคั้นมา จิตใจของคนมันเจ็บช้ำมา
มาที่นี้มาพักร้อน มาอยู่ในความร่มเย็นเป็นสุข อย่าไปเดือดร้อนกับโลกเขา โลกมันเร้าร้อน ที่นี้มัน
ร่มเย็น ถ้าหัวใจมันร่มเย็นใจ

ถ้าหัวใจมันร่มเย็น ไม่ต้องเอาอะไรมา เอาหัวใจที่มีมันทุกข์มันร้อนมา เวลา มาร่างกายกับ
จิตใจที่มีมันทุกข์ร้อน แล้วมาดับไฟในใจของตน

ไม่ใช่ น้ำมา ปลากินนมด น้ำมา ศรัทธามากิ่งาบบๆ เขาเลย

ไม่ต้อง สิ่งที่มีมันขาดแคลนใจ นี่ใจ ในการศึกษา ในโลกแห่งความขาดแคลน ที่ขาดแคลนเขา
มี แล้วจุนเจือมันจุนเจือเพื่อประโยชน์เพื่อโลก ทำทานๆ สมณะๆ ก็ปัจจัย ๔ แค่นี้เอง นี่ใจ ถ้า
ทำบุญใจ ก็เนือนาบุญของโลก เนือนาบุญของโลก ถ้าจะบูชาปฏิบัติบูชา ไปวัดไปวาด้วยความ
สงบสงัดขึ้นมาแล้วเข้าทางจงกรม ให้นั่งสมาธิภาวนาใจ หาหัวใจของตัวเอง ถ้าหัวใจของตนมันเป็น
ธรรมขึ้นมา นี่ใจ ถ้ามันร่มเย็นจากภายนอกก็ร่มเย็นจากภายในใจ

นี่ใจ หลวงปู่ชอบอยู่ในป่าใจ เทวดาร่มเย็นเป็นสุขใจ ร่มเย็นเพราะเวลาทำวัตรสวดมนต์ใจ มัน
กั้วาน มันไฟเพราะเพราะพริ้ง หัวใจที่มีมันสงบสงัดใจ อยู่ในที่เป็นสัปปายะใจ สมณะเขาอยู่กันอย่างนี้
ใจ แล้วสมณะที่แท้จริง เทวดาเขาชื่นชมใจ

ไอ้พวกหน้าด้านนะ ไอ้โฮ! เป็นขบวนเลย เดินล้อมหน้าล้อมหลัง ไม่อย่างนั้นมันจะไม่ใช่ผู้ที่
มีศักยภาพ

กินมด งาม น้ำมา เพราะมีศรัทธา แล้วใจเราละ

ใจเราถ้ามีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนานะ เราทำคุณงามความดีของเรา ความสงบ
สุขอันนี้มันเพื่อเป็นความสงบสุข แล้วความสงบสุขมันก็แค่สงบสุข สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สพุ
เพ ธมฺมา อนตฺตา สพุเพ ธมฺมา อนตฺตา ธรรมทั้งหลายเป็นอนัตตา

แล้วความเป็นอนัตตาความเป็นจริงอยู่ที่ไหน เป็นอนัตตา ใครเป็นอนัตตา แล้วอนัตตา ใคร
เป็นผู้รู้ ใครเป็นคนไปเห็น แล้วรู้เห็นจากอะไร นี่พระกรรมฐานเขาทำตรงนี้ พระกรรมฐานนักรบๆ ถ้า
จะเป็นนักรบ นักรบให้กิเลสมันสะเทือน ให้กิเลสมันยุบยอบในใจของตน

ไม่ใช่ทำให้มันหลบลี้ ให้มันบังเงา นี่ไง เวลากิเลสบังธรรมไง บังไว้ นี่ไง เวลาไปวัดไปวาขึ้นมา
ไอ้โฮ! มหัทศวรรษย์พันลึกเลย ไอ้โฮ! มันจินตนาการมันเพริศแพ้วขนาดนี้เลย

พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อยู่ที่ไหน พระพุทธศาสนาอยู่ตรงไหน อะไรเป็น
พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาอยู่ที่วัดตุลิ่งที่ก่อสร้างขึ้นมาหรือ พระพุทธศาสนาอยู่ที่เพชรนิล
จินดา ไอ้ทองแวววาวอย่างนั้นหรือ

พระพุทธศาสนา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

หลวงตาพระมหาบัวเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา พุทธ ธรรม สงฆ์ รวมลงหนึ่งใจของตน

หลวงปู่มั่นเวลาท่านสิ้นกิเลส องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาอนุโมทนานะ

“ท่านมันๆ ท่านมันเป็นผู้มีบุญ”

กึ่งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง มันเจริญขึ้นมาจากในหัวใจของหลวงปู่
มั่น หลวงปู่มั่นเวลาท่านวางข้อวัตรปฏิบัติไว้เพื่อธรรมทายาท เพื่อใคร เพื่อใคร เพื่อพระพุทธศาสนา
ไ้

นี่ไง ใ้พวกหน้าด่านไม่ต้องไปพูดถึงมัน ใ้พวกหน้าด่านเข้ามาแล้วมีความวุ่นวายไปทั้งสิ้น ใ้พวกหน้าด่านขึ้นมามันจะทำให้ข้อวัตรปฏิบัติ ทำให้สิ่งที่หลวงปู่มันพยายามสร้างสมขึ้นมาเป็น กองทัพธรรมๆ นะ

กองทัพธรรมๆ บุคลากรในกองทัพธรรมตั้งแต่ท่านสร้างมา ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ กองทัพธรรม แล้วเวลาปราบ ปราบความเห็นผิดใจ ใ้พวกถือผีถือสงฆ์ ใ้ถือความมหัศจรรย์นะ ใ้พวกที่ว่ามีฤทธิ์มีเดชนั่นนะ มันมีอะไรเป็นข้อเท็จจริง มันมีอะไรเป็นความจริง มันเป็นสมมุติทั้งนั้น นะ

แล้วสมมุติของใคร เกิดในยุคไหน เกิดมาท่ามกลางสังคมอย่างไร

เราเกิดมาที่กลางพระพุทธศาสนาไง เกิดมา ตั้งแต่หลวงปู่มันนิพพานไปตั้งแต่ปี ๒๔๙๒ นี่ มันเกือบร้อยปีแล้ว

แล้วพระพุทธศาสนาที่ว่ามันมหัศจรรย์พันลึกที่คนศรัทธากัน มันมาจากไหน

มันมาจากโครงสร้าง มันมาจากสิ่งที่ท่านวางไว้ แล้วทุกคนกลับมาชื่นชมพระพุทธศาสนาอีก หนหนึ่งไง

แล้วพระพุทธศาสนาที่ชื่นชม ชื่นชมมาจากไหน

ชื่นชมมาจากแก่น จากหัวใจที่ท่านฝึกหัดประพฤติปฏิบัติของท่านที่ทุกข์ยากๆ ขึ้นมา ท่าน ทำของท่านนะ เจียนอยู่เจียนไป สลบ ๓ หน หลวงปู่มันสลบ ๓ หน สลบ สลบถ้าไม่ฟื้นก็ตาย นี่ท่าน สละของท่านมาขนาดไหน

ใ้พวกเราใ้พวกตื่นแดง ใ้ชุบมือเปิบ ใ้พวกหน้าด่านนะ ไม่มีแบบอย่างอย่างนั้นเอาอะไร มาอ้าง อ้างก็อ้างเพราะแบบอย่างอย่างนั้น อ้างขึ้นมา “ลูกศิษย์หลวงปู่มัน”

มันไหนวะ หลวงตาพูดบ่อย “มันไหนวะ”

ท่านอยู่กับหลวงปู่มาแล้ว ๘ ปี เราเกิดไม่ทัน แต่เราเชิดชูบูชาคุณธรรมอันนั้น คุณธรรมอันนั้น เพราะมันเป็นสิทธิเสรีภาพของสิ่งมีชีวิต

สิ่งมีชีวิตมีพุทธะ พุทธะถ้าเป็นมิชฌาภิภูมิจึงมันออกนอกกลุ่มนอกทางไป อวิชาพญามารอยู่ที่สติ
จิต

เวลาว่า “ธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิมๆ จิตมันฟ้องใส จิตเดิมแท้มันฟ้องใส ธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิม”

นั่นแสดงว่า ไม่เคยรู้และไม่เคยเห็น และไม่เคยเข้าถึงธรรม

ทางการแพทย์ การดำรงชีวิตอย่างใดมันก็จะเกิดโรคภัยไข้เจ็บตามนั้น ผู้ที่ดำรงชีวิตที่
ถูกต้อง สุขภาพมันจะแข็งแรง

ผู้ที่ดำรงชีวิตชั่ววัตรปฏิบัติที่ถูกต้องจะทำให้จิตใจเข้มแข็ง จิตใจที่เข้มแข็งมันจะเห็นโทษ
ของการที่ว่าเป็นมิชฌาหรือเป็นสัมมา ทุจริตหรือสุจริต ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง

สิ่งที่เป็นสัจจะเป็นความจริงมันอยู่ที่โครงสร้างอันนั้น ถ้าอยู่ที่โครงสร้างอันนั้น ท่านทุกข์ท่าน
ยากมาขนาดไหนท่านถึงรู้ว่า ถ้าโครงสร้างอย่างนั้นแล้ว ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมามันจะ
เป็นของมันตามอย่างไร แล้วถ้ารู้ถ้าเห็นขึ้นมาตามความเป็นจริงอันนั้น เห็นใหม่

นี่ไง เวลานำมา เวลาศรัทธามา จะคอยงาบๆ เขา ศรัทธามานะ

จะต้องทำให้ศรัทธาอยู่ในขอบเขต เพราะอะไร ท่าน คีล ภาวนา ศรัทธานั้น ถ้ามีศรัทธาความ
เชื่อ เพราะมีความเชื่อนั้น มันจะลาก ลากภวาสวะ ลากภพ ลากจิตวิญญูณเข้ามาศึกษาค้นคว้า
ถ้าศึกษาค้นคว้า ถ้ามีอำนาจวาสนานะ มันจะศึกษาค้นคว้าเข้าไปสู่อริยสัจ เข้าไปสู่ข้อเท็จจริงอัน
นั้น

แต่ถ้าไม่มีศรัทธานะ มันออก “จิตมันฟ้องใส ฟ้องใส”

ฟ้องใสก็พระอาทิตย์ไ้ พระอาทิตย์มันฟ้องใสกว่า พระอาทิตย์ พลังงาน พายุสุริยะ เวลาพายุ
สุริยะเวลามา ดาวหางดาวเทียมฉิบหายวายปวงหมดนะ

นี่เหมือนกัน เวลาส่องใสๆ ส่องใส่มันจะงาบ งาบจิตมิ่งนั่นแหละ

ส่องใส่มันก็ส่องใส ส่องใสเป็นปัญญาตรงไหน ส่องใสมีอะไรขึ้นมา เกิดขึ้นมาให้ตื่นตื่นเท่านั้น แล้วก็ไปตามนั่นหรือ

แต่ถ้ามันเป็นความจริง ส่องใสก็เกิดจากเรารู้ไง เออ! มันส่องใสจากเรา ทำไมถึงส่องใสละ อ้อ! ส่องใสเพราะเราทำแล้วถูกต้องชอบธรรม แล้วถ้าแข็งทำไมเป็นเดี๋ยวก็จบครบ มันไม่อยู่กับเราหรอก ทุกอย่างในโลกนี้มันต้องดับไปทั้งสิ้น ไม่มีสิ่งใดคงที่แน่นอนอยู่แล้ว แล้วความจริงมันอยู่ที่ไหน

นี่ไง นำมาไง ตื่นไปกันหมด

หลวงปู่มั่นท่านทำเรื่อนทำแพไว้ ทำให้เรามีสติมีปัญญา ให้ฟังพาอาศัย ฟังพาอาศัย เห็นใหม่ หน่วยบรรเทาสาธารณภัยเขาไปช่วยคนจมน้ำ ที่ไหนติด เขาจะไปคอยดูแล เขาส่งเสบียงของเขา นี่ไง ครูบาอาจารย์ของเราทำอย่างนั้น

ถ้าเขาอยู่ของเขาได้ เขาพัฒนาตัวเขาได้ เขาจะอยู่ในสถานะที่ประสพภัยได้ แล้วเขาจะเอาตัวรอดได้ แล้วเขาจะทำตัวของเขาเองให้เข้มแข็งขึ้นมาได้ แล้วเดี๋ยวเขาจะช่วยคนอื่นต่อไป

จิตใจของเรา เราจะทำของเราให้มันตั้งงามขึ้นมาอย่างไร สิ่งใดมันจะตั้งงามกับเราขึ้นมาได้บ้าง ถ้ามันตั้งงามกับเราได้บ้าง ให้มันถูกต้องชอบธรรมไง ธรรมะอยู่ที่นี้ไง

เวลาศรัทธา ศรัทธามันอยู่ที่ไหน

“ธรรมะคืออะไร ธรรมะคืออะไร” เวลาเขาถาม “ธรรมะคืออะไร”

ก็มิ่งไม่รู้ไง ธรรมะกวีหารธรรมที่ใจนี้ไง ถ้าใจมันสุขมันสงบของมันขึ้นมาละ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี มีปัญญาหรือเปล่า รู้จักไหมภาวนามยปัญญาละ

กระต่ายตื่นตูมนั่นนะ ทางโลกอยากได้ยศถาบรรดาศักดิ์ ใจของเราพระกรรมฐานก็พัดใบตาล เวลากระต่ายตื่นตูม ลูกตาลตกใส่ใบตาลนะ “บรรลุธรรมฯ” จนแตกตื่นกันไปหมด

ราชสีห์นั้นะ เวลากระต่ายตื่นตูม “หยุด วิ่งหนีอะไร”

“ฟ้าถล่ม”

“ถล่มที่ไหน ไปดูซิ ถล่มที่ไหน ไป”

กลับไปดู ไอ้โฮ! กะโผลกกะเผลกเพราะวิ่งหนีกันมาไง

ฟ้ามันจะถล่ม บรรลูลุทธิธรรม เวลาไปถึงนะ ลูกตาลมันตกใส่ใบตาล ฟ้าที่ไหนถล่ม ไม่เห็นมีอะไร ถล่ม ทำไมตื่นๆ ตื่นขนาดนั้น ตื่นแล้วยังพาสัตว์อื่นตื่นตูมกันไปหมดเลย

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นไม่เห็นตื่นตูมอะไร อะไรเป็นข้อเท็จจริง อะไรเป็นความจริง นี่ไง ไม่ใช่ น้ำมา ปลากินมด แคศรัทธา แคความเชื่อ แล้วปลากินมด กินทุกอย่างที่เป็นเหยื่อทั้งหมดเลยหรือ

น้ำมามันเป็นประสพภัย ศรัทธาก็ศรัทธาเฉยๆ ศรัทธาแก้กิเลสไม่ได้ ศรัทธาความเชื่อใน พระพุทธศาสนา ศรัทธาให้เข้ามาศึกษาพระพุทธศาสนา ข้อเท็จจริงที่มันเกิดขึ้น นี่ไง อตุตา หิ อตุตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน แล้วถ้ามันเกิดขึ้นเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาเนะ มันเห็นแล้วมันสังเวชไง เกิดธรรมสังเวช

ฤดูกาล ภัยแล้งก็แห้งแล้ง เวลาฝนตกหนักมันก็เกิดภัยพิบัติ เป็นผู้ประสพภัยทั้งสิ้น เพราะจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ การเกิดก็เป็นผู้ประสพภัยอันหนึ่ง แล้วผู้ประสพภัยพยายามฝึกหัดของเราขึ้นมาให้เป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา ผู้ประสพภัยนั้นมีความสามารถหลบภัยนั้นได้ มีความสามารถดำรงชีวิตได้ มีความสามารถบอกให้เขาหลบภัยกันได้ แล้วให้เขาสร้างตัวของเขาขึ้นมาเป็นประโยชน์กับเขาขึ้นมา นั่นประโยชน์เขา แต่กว่าจะเป็นประโยชน์เขาต้องเป็นประโยชน์กับเรา

เราไม่ตื่นเต้นกับน้ำมา กับศรัทธา กับความเชื่อ กับความเชื่อ

บอก ศรัทธา นั้น ศรัทธา ไทย ไม่ทำ ศรัทธา ไทย ให้ตกลง แต่ ศรัทธา นั้น จะมากลบ จะมาทำลาย อริยสัจจะ ความจริง ใน พระพุทธศาสนา ก็ไม่ใช่ คำว่า “ศรัทธา” คำว่า “ความเชื่อ ความเห็นจริง” แล้ว จะกลบ จะลบ ความจริง ไปทั้งหมด ลบ ความจริง ใจ เพราะมัน ไม่เป็น ความจริง ใจ

ถ้า เป็น ความจริง ศรัทธา อยู่ข้างนอก เพราะ มี ศรัทธา เรา ถึง ได้ ฝึก หัด ปฏิบัติ ขึ้น มา จน มี โครงสร้าง มีความ เป็นจริง มี มรรค ๘ มีความ เห็นจริง ของ ตน แล้ว ถ้า ความ เห็นจริง ของ ตน มัน จะเห็น ความ ถูก ความ ผิด เลย มัน ผิด มา แค่นี้ แล้ว มัน จะ ถูก ต้อง อย่างไร แล้ว มัน ถูก ต้อง ถูก หรือ ผิด มัน ก็ ไม่ใช่ เหตุ และ ผล ข้อเท็จจริง มัน เป็น ข้อเท็จจริง ที่ มัน เป็น จริง ขึ้น มา เห็น ใหม่

ฉะนั้น เวลา มัน จะ ภัย แล้ง น้ำ จะ มา ขนาด ไหน ก็ ไม่ ตื่น ตื่น ไป กับ มัน นำ มา ขนาด ไหน เราก็ จะ บริหาร จัดการ ให้ มัน ถูก ต้อง บริหาร จัดการ ๗ ฟัง สิ บริหาร จัดการ ทำให้ มัน ถูก ต้อง ขอบ ธรรม ถ้า มัน ถูก ต้อง ขอบ ธรรม นะ มัน จะ เข้า สู่ มรรค แค่ว่า เข้า สู่ มรรค นะ เข้า สู่ มรรค คือ ต้น ทาง ท่า มกลาง และ ที่ สุด

เวลา ฝึก หัด ประพฤติ ปฏิบัติ อะไร มัน จะ รู้ จะ เห็น ร้อย แปร พัน เก้า มัน จะ ถูก หมด หรือ มัน จะ เป็น จริง หรือ มัน เป็น จริง ขึ้น มา ได้ อย่างไร

มันเป็น จริง ขึ้น มา ใน วง พระ กรรมฐาน กาล เวลา มัน พิสูจน์ แล้ว กาล เวลา นะ เห็น สภาพ แบบ นี้ มา ครั้ง แล้ว ครั้ง เล่า ๆ สังคม ทุก สังคม มี ทั้ง คน ดี และ คน ชั่ว ใน วง ปฏิบัติ มัน ทั้ง มี ถูก และ ผิด แล้ว ผิด จะ เป็น ส่วน ใหญ่ แล้ว ส่วน ใหญ่ ก็ ด้วย กิเลส ด้วย ทุจริต มานะ ก็ เป็น กลุ่ม เป็น ก้อน กระทบ ๆ กระทบ กัน อยู่ อย่าง นั้น ไม่ เป็น ความ จริง ใจ

ความจริง เปิด เผย แล้ว เปิด เผย ขึ้น มา ให้ มัน เป็น ข้อเท็จจริง แล้ว ถ้า มัน เป็น ข้อเท็จจริง ขึ้น มา นะ ทำ เมื่อ ไหว่ ทำ อย่าง ไດ ต้อง เป็น อย่าง นั้น ทำ เมื่อ ไหว่ ทำ อย่าง ไດ มัน พิสูจน์ ได้ มัน ต้อง พิสูจน์

มัน ไม่ ใ้ กระทบ ๆ แล้ว ก็ น้อย ใจ กระทบ ๆ กระทบ กัน ไป

มัน อยู่ ที่ วิชา สนา จริง ๆ มัน เป็น ไป ตาม กาล ตาม เวลา ตาม สังคม

ฉะนั้น เรา เกิด มา จะ มี บุญ มี บาป มาก น้อย ขนาด ไหน แต่ ทุกคน ก็ ต้องการ ความ จริง ทั้ง สิ้น แล้ว ถ้า เป็น ความ จริง นะ เรา เกิด เป็น มนุษย์ เกิด มา พบ พระ พุทธ ศาสนา มา บวช เป็น พระ ถ้า มี ศรัทธา เป็น

ศรัทธา ถ้ามีอำนาจวาสนามันจะพิจารณาแล้วแยกแยะ จริงหรือ เป็นไปได้หรือ ถ้ามันเป็นอย่างนั้น มันเป็นความเหลวไหลในพระพุทธศาสนา กระทบเปลือกมันเยอะ แล้วกระทบเปลือกก็ซุบซิบๆ กัน อยู่อย่างนั้น

แก่น ใครๆ ก็อยากเป็นแก่น ใครๆ ก็อยากมีแก่น แต่มันมีจริงหรือเปล่า

ถ้ามันไม่มีจริงนะ ถึงเวลามันล่มสลายนะ มันสะเทือนกันไปหมด แล้วมันเป็นอย่างนี้บ่อยๆ และมากด้วย

แต่ความเป็นจริงๆ ไม่ต้องไปยุ่งกับใคร มันเป็นความจริง แล้วความจริงพิสูจน์ที่ไหน พิสูจน์ อย่างไม่ และพิสูจน์ได้ทุกที่ เอวัง